

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZAI

AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK KÜLÖNJELENTÉSÉRE

A bruttó nemzeti jövedelem mint uniós költségvetési forrás ellenőrzése: Összességében jól kezelték az adatok összeállításával kapcsolatos kockázatokat, de a feladatok rangsorolása még nem tökéletes

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ (I–IX. bekezdés)	2
BEVEZETÉS (1–26. bekezdés)	3
AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE (27–35. bekezdés)	3
ÉSZREVÉTELEK (36–104. bekezdés)	3
KÖVETKEZTETÉSEK (105–109. bekezdés)	9
1. ajánlás – A nagy kockázatú kérdések jobb rangsorolása	9
2. ajánlás – Időszerű támogatás nyújtása a tagállamoknak és a fenntartások korlátozásának jobb indokolása.....	10
3. ajánlás – Az ellenőrzési ciklus hatékonyságának javítása	11

Ez a dokumentum az Európai Bizottság által a [költségvetési rendelet](#) 259. cikkével összhangban az Európai Számvevőszék különjelentésében foglalt észrevételekre adott válaszokat mutatja be, amelyeket a különjelentéssel együtt kell közzétenni.

ÖSSZEFOGLALÓ (I–IX. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

I. A bruttó nemzeti jövedelemre (GNI) vonatkozó adatokat, valamint a tagállamok által azok kiszámításához használt forrásokat és módszereket az Eurostat többéves ciklusokban és évente is ellenőrzi. A cél annak biztosítása, hogy a GNI-adatok megbízhatóak, teljes körűek és a tagállamok között összehasonlíthatóak legyenek. Az utolsó lezárt ellenőrzési ciklusra, amely e számvevőszéki ellenőrzés tárgyát képezi, 2016 és 2019 között került sor. Az ellenőrzés a Bizottság (Eurostat) által a tagállamok nemzeti statisztikai hivatalainak szakértőivel szoros együttműködésben kidolgozott modellen alapul. Az Eurostatot az ellenőrzésében az Eurostat és a nemzeti statisztikai hivatalok szakértőit tömörítő, a GNI-vel foglalkozó szakértői csoport (GNIG) segíti. A teljes ellenőrzési folyamat a GNIG-tagok által végzett szakértői értékelés tárgyát képezi. A GNIG minden évben véleményt ad ki a GNI-adatok megfelelőségéről, és ezeket az adatokat a Költségvetési Főigazgatóság felhasználja a tagállamok által a GNI-alapú saját források céljára az uniós költségvetésbe befizetendő hozzájárulások kiszámításához.

III. Az Eurostat ellenőrzési ciklusa magában foglalja a források és módszerek tagállami GNI-jegyzékeinek alapos elemzését, valamint a tagállamok által jelentett GNI-adatok részletes elemzését, ami adott esetben intézkedési pontok vagy fenntartások meghatározásához vezethet ezen adatok összehasonlíthatóságának, megbízhatóságának és teljességének biztosítása érdekében. Az ellenőrzési munka eredményeit költségvetési célokra figyelembe veszik. Bár az Eurostat a tagállamokkal együtt már csökkentette a GNI-ellenőrzési ciklus hosszát, ehhez a munkához elegendő időre van szükség ahhoz, hogy ne veszélyeztesse annak hatókörét és minőségét.

VI. A Bizottság üdvözlöi a Számvevőszék azon következtetését, hogy az ellenőrzési folyamat eredményes volt. Az azonosított nagy kockázatú kérdéseket az országok közötti összehasonlítások és transzverzális fenntartások révén célozták meg. Az Eurostat a 2016–2019-es ciklus során mind a 16, országok közötti összehasonlítást időben elvégezte, és a Bizottság ezt jelentős eredménynek tekinti. Az öt transzverzális fenntartást a ciklus végén, a tranzakcióspecifikus fenntartásokkal egy időben határozták meg. A fentiekre tekintettel a Bizottság azon a véleményen van, hogy a 2016–2019-es GNI-ellenőrzési ciklus során azonosított nagy kockázatú kérdéseket összességében időben célozták meg.

VII. A nagy kockázatú transzverzális kérdésekkel kapcsolatos munka tükrözte az Eurostat által végzett megfelelő rangsorolási eljárás eredményeit. Ennek eredményeként két, kisebb potenciális hatással járó kérdést töröltek, és az elemzés hatókörét további három kérdés tekintetében szűkítették. A fennmaradó kérdéseket úgy értékelték, mint amelyek ugyanolyan magas szintű vizsgálatot igényelnek. A rangsorolási eljárás eredményeiről és következményeiről beszámoltak a GNI-bizottságnak, és azt a GNI-bizottság jóváhagyta.

A Bizottság úgy véli, hogy a Számvevőszék által a 69. bekezdésben említett valamennyi kezdeményezés, valamint a tagállamok által a globalizációval kapcsolatos GNI-fenntartás keretében végzett munka megfelelő választ adott erre a kérdésre.

VIII. Az Eurostat üdvözlöi, hogy a Számvevőszék elismerte, hogy a GNI-ellenőrzési ciklus időben lezárult, és hogy időben tájékoztatta a tagállamokat a hozzájárulásaik ezen ellenőrzésből eredő

kiigazításáról. Az Eurostat által végzett ellenőrzések körét a GNI-ellenőrzési modell határozta meg, amelyet a GNI-bizottsággal szoros együttműködésben alakítottak ki, és amelyet a GNI-bizottság jóváhagyott. A 2016–2019-es GNI-ciklusban az új nemzeti számviteli standard, az ESA 2010 végrehajtása miatt fokozott ellenőrzésre volt szükség.

Az ellenőrzési ciklus befejezését követően érvényben lévő fenntartások tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy ez a GNI-ellenőrzési folyamat szokásos jellemzője.

A Bizottság elismeri, hogy a lényegességi küszöb GNI-ellenőrzés során történő alkalmazása korlátozott, mivel az azonosított hiányosságok GNI-re gyakorolt lehetséges hatása sok esetben még nem ismert azok azonosításakor.

IX. A Bizottság elfogadja az összes ajánlást, kivéve a 2. ajánlás b) pontját, amelyet részben fogad el.

BEVEZETÉS (1–26. bekezdés)

Erre a részre vonatkozóan nincsenek bizottsági válaszok.

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZERE (27–35. bekezdés)

Erre a részre vonatkozóan nincsenek bizottsági válaszok.

ÉSZREVÉTELEK (36–104. bekezdés)

A Bizottság válaszai:

39. A Bizottság üdvözlöi, hogy a Számvevőszék elismerte a GNI-kockázatértékelési modellt és annak szerepét az összes nagy kockázatú kérdés megfelelő azonosításában. Meg kell jegyezni, hogy a közvetlen ellenőrzésre gyakorolt következményeken kívül a tagállamoknak a kockázatértékelési modellen belüli három kockázati kategóriába sorolása további következményekkel járt a GNI-ellenőrzési ciklus strukturálására nézve. Ezek közé tartozott az egyes országok ellenőrzésének sorrendje/rangsorolása, az ellenőrzés hatóköre, valamint a GNI-vel kapcsolatos tájékoztató látogatások országokénti minimális száma.

44. Az Eurostat a kezdeti ellenőrzései során gyűjtött információkat használta fel a kockázati szint újraértékelésére és a 2016-ban azonosított 18 transzverzális kérdés potenciális hatásának becslésére. A Bizottság úgy véli, hogy a kockázati szint 2017-ben elvégzett újraértékelése a rangsorolás fontos bizonyítéka, amelyet követően a kevésbé kockázatos transzverzális kérdések kevesebb figyelmet kaptak a későbbi ellenőrzés során. A fennmaradó kérdéseket úgy értékelték, hogy azok mindegyike ugyanolyan magas szintű ellenőrzést érdemel, ami a Bizottság véleménye szerint pozitívan járult hozzá a GNI-alapú saját forrásokkal kapcsolatos adatok megfelelőségének biztosításához.

45. A nagy kockázatú transzverzális kérdések rangsorolásának fontos következménye volt annak megerősítése is, hogy az országok közötti összehasonlítás esetében eredetileg azonosított problémák nagy többségét valóban az országok közötti részletes ellenőrzések révén kell nyomon követni. Az Eurostat a ciklus során időben elvégezte az országok közötti összes összehasonlítást, ami a tagállamok által kezelt intézkedési pontok és/vagy fenntartások révén további javulást eredményezett ezeken a területeken.

Közös válasz a 46. és a 47. bekezdésre: A Bizottság megjegyzi, hogy a Számvevőszék „A” típusú intézkedési pontokra vonatkozó elemzése csak a tagállamok által kielégítően kezelt intézkedési pontok hatását vette figyelembe. Nem vette figyelembe azon fenntartások hatását, amelyeket akkor fogalmaztak meg, amikor az intézkedési pontokat nem kezelték kielégítő módon, mivel ezek az információk az ellenőrzés idején nem álltak rendelkezésre. Megalapozott az a feltételezés, hogy a vonatkozó fenntartások hatása nagyobb lesz, mint az intézkedési pontoké.

A Bizottság megjegyzi, hogy a kiválasztott tagállamok az országok közötti összehasonlításból származó intézkedési pontok egynegyedét teszik ki.

48. A transzverzális kérdések 2017. évi rangsorolását követően a teljes kockázatértékelést 2018-ban újabb felülvizsgálatnak vetették alá, a GNI-bizottság által elfogadott megközelítéssel összhangban. Az egyes kritériumokra vonatkozó pontszámokat – adott esetben – minden egyes tagállam esetében frissítették, amint új információk váltak elérhetővé. Ez a frissítés nem tette szükségessé a transzverzális kérdések jegyzékének módosítását vagy további rangsorolásukat.

50. Az ellenőrzések tervezése és rangsorolása tekintetében a kockázati szint határozza meg az ellenőrzés kezdetét (és az egyes országok szakreferensei által végzett ellenőrzések sorrendjét). Emellett a kezdetektől fogva azt tervezték, hogy (adott esetben) egymást követő országlátogatásokra kerüljön sor 2019 decemberéig (GNIC/332. sz. dokumentum: „A GNI-alapú saját források ellenőrzése – az ellenőrzési megközelítés áttekintése”), ami befolyásolhatja az azon országokra vonatkozó intézkedési pontok megfogalmazásának időzítését, ahol több látogatásra is sor kerül.

51. A Bizottság megjegyzi, hogy ez az elemzés az intézkedési pontok megfogalmazásának időpontján alapul, és nem veszi figyelembe az ezt megelőző lépéseket, például a GNI-jegyzék-értékelési kérdőív kitöltését, a kérdések megfogalmazását és a tagállamok válaszainak kezdeti értékelését, a tájékoztató látogatások megszervezését stb. Ezek a további lépések további bizonyítékként szolgálhatnak arra, hogy az Eurostat prioritásként kezeli a nagy kockázatú országokra vonatkozó ellenőrzéseket.

53. Az Eurostat által végzett országellenőrzések rangsorolása a kockázatértékelési modell és más vonatkozó keretdokumentumok eredményein alapult. Az országok szakreferensei általánosságban a portfóliójukban szereplő országok kockázati szintjei szerint rangsorolták ellenőrzéseiket (beleértve a GNI-vel kapcsolatos tájékoztató látogatások szervezését).

Ezenkívül az intézkedési pontok megfogalmazásának csökkenő tendenciája azt mutatja, hogy az Eurostat arra törekedett, hogy a folyamat lehető legkorábbi szakaszában határozza meg az intézkedési pontokat.

56. A közvetlen ellenőrzés körébe tartozó GNI-összetevők kiválasztása a vonatkozó keretdokumentumokkal, nevezetesen a GNI-alapú saját források ellenőrzésének kockázatértékelési

modelljéről szóló GNIC/333. számú dokumentummal és a közvetlen ellenőrzésre vonatkozó iránymutatást tartalmazó GNIC/334. számú dokumentummal összhangban történt.

A kockázatértékelés második részének eredményei nem kötelezik az adott ország szakreferensét arra, hogy a közvetlen ellenőrzésre a legmagasabb pontszámot elérő területeket válassza ki. A kockázatértékelés (második rész) olyan eszköz, amely megkönnyíti a választást – a választást lehetővé tevő halmazt eredményez –, de végső soron nem határozza meg azt. Az egyes közvetlen ellenőrzési területek kiválasztása az alkalmazott kockázatértékelésen, az adott ország szakreferensének kvalitatív véleményén és a GNI-csoport csoportvezetőjével folytatott konzultáción alapult.

58. Az egyes intézkedési pontokról az Eurostat és az érintett tagállam állapodott meg. Ez a megállapodás tartalmazott egy betartandó határidőt, amely *de facto* rangsorolja az intézkedési pontokat, figyelembe véve számos tényezőt, például a statisztikai források rendelkezésre állását, a szóban forgó kérdések összetettségét, a felülvizsgálatokat, az ütemterveket, a terheket és a munkaterhet stb.

59. A Bizottság úgy véli, hogy a tagállamok megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy megítéljék az intézkedési pontok összetettségét és lehetséges hatását, és szükség esetén az Eurostattal egyetértésben ennek megfelelően megtervezzék és rangsorolják a velük kapcsolatos munkát. Ezt a gyakorlatot követték a teljes ellenőrzési ciklus során.

62. A Bizottság üdvözlöi, hogy a tagállamok nagyra értékelik az együttműködés minőségét és a GNI-ellenőrzési folyamat során nyújtott iránymutatást.

63. A pénzügyi eszközökkel folytatott kereskedésére vonatkozó árrésekkel és a napidíjak kezelésével kapcsolatos két kérdés nagyon összetett, amelyre az érintett szakértőknek (a pénzügyi eszközökkel folytatott kereskedésére vonatkozó árrésekkel foglalkozó EKB-szakértők, illetve a napidíjak kezelésével foglalkozó Eurostat-szakértők) időre volt szükségük ahhoz, hogy egyértelmű és operatív iránymutatásokat dolgozzanak ki, amelyekre az országoknak szükségük van a fenntartások kezeléséhez.

A Bizottság tudomásul veszi a nemzeti statisztikai hivatalok néhány javaslatát, de azon a véleményen van, hogy a vonatkozó iránymutatást – például a GNIC/GNIG ajánlások formájában – a GNI-alapú saját források ellenőrzési folyamatának részeként és a megfelelő csatornákon keresztül már rendelkezésre bocsátották.

66. Az Eurostat évek óta foglalkozik a globalizációval kapcsolatos kérdésekkel a vállalkozásstatisztika szempontjából (pl. a kereskedelmi forgalom aszimmetriáira és a mikroadatok összekapcsolására összpontosítva), ami hozzájárult a globalizáció nemzeti számlákon belüli mérésének alapjául szolgáló infrastruktúra javításához. A GNI-re gyakorolt jelentős hatások azonban a multinacionális vállalatok üzleti modelljeiben a 2010-es évek közepén bekövetkezett uniós szabályozási/adózási változásokat követően fellépő hirtelen és jelentős változásokból adódtak, amelyek különösen néhány tagállamot érintettek, mint például a teljes mérleg áthelyezése, amint azt a Számvevőszék 68. bekezdésében ismertetett írországi eset is mutatja.

67. Az EU-ban a multinacionális vállalatok üzleti modelljeire több éven át lassú fejlődés volt jellemző, egészen addig, amíg a 2014-től kezdődő időszakban néhány nagy multinacionális vállalat meglehetősen nagy változásokon ment keresztül. Különösen az adóoptimalizálásra vonatkozó egyes rendelkezések eltörlése és az uniós héarendszer módosításai vezettek egyes multinacionális vállalatok üzleti modelljeinek gyors megváltozásához.

70. A globalizációval kapcsolatos fenntartás alkalmazását a GNI-vel foglalkozó szakértői csoport ülésein megvitatták a tagállamokkal. E megbeszélések során a 2016-os évet javasolták lehetséges kiindulási referenciaévként. Több tagállam azonban ellenezte ezt a megoldást, azzal érvelve, hogy az túl régen volt, és hangsúlyozta, hogy a GNI kísérleti projekt során szerzett tapasztalataik fényében 2016-ra vonatkozóan gyakorlatilag lehetetlen a szükséges kiegészítő információknak a multinacionális vállalatoktól történő megszerzése. Figyelembe véve ezt a helyzetet, a multinacionális vállalatokra vonatkozó GNI kísérleti projektből származó releváns bizonyítékokat, a lefedettséggel és a megbízhatósággal kapcsolatos potenciális problémákat, valamint a multinacionális vállalatok és a nemzeti statisztikai hivatalok terheit, a Bizottság úgy határozott, hogy 2018 legyen a kezdő referenciaév..

71. A Bizottság úgy véli, hogy a globalizációval kapcsolatos fenntartás időzítése, azaz a 2018-tól kezdődő évekre történő korlátozása megfelelő. A Bizottság szolgálatai megismétlik, hogy véleményük szerint a nemzeti statisztikai hivatalokkal folytatott célzott megbeszéléseken alaposan megvitatott megközelítés és időzítés észszerű és arányos, az értékelt kockázatokon alapul, és teljes mértékben összhangban van a már összegyűjtött bizonyítékokkal. A Bizottság nem fogadta el a Számvevőszék 2020. évi megbízhatósági nyilatkozatban foglalt ajánlásának ehhez kapcsolódó részét, és fenntartja ezzel kapcsolatos álláspontját.

72. A globalizáció transzverzális kérdésének a GNI-re gyakorolt lehetséges hatását a transzverzális kérdések kockázatelemzése keretében értékelték azzal a céllal, hogy rangsorolják az e kérdésekkel kapcsolatos feladatokat (és következésképpen a globalizációval kapcsolatos munkát kiemelt prioritásként kezelték). Az akkoriban figyelembe vett fő tényező a globalizáció jelenségének nagyságrendje volt, mivel a nemzeti számlákban a globalizáció esetleges elégtelen kezelése miatt a hozzáadott érték és a GNI esetleges torzulásaira vonatkozó külön elemzésekből nem állt rendelkezésre bizonyíték.

A transzverzális fenntartás megfogalmazásakor azonban ezek a bizonyítékok rendelkezésre álltak, és azokat figyelembe vették. A „Jelentés a multinacionális vállalatokra vonatkozó GNI kísérleti projektről” című dokumentum (2019. november) megállapításai szerint a multinacionális vállalatok vizsgálata során nem találtak bizonyítékot a hozzáadott érték jelentős torzulására (a multinacionális vállalatokra vonatkozó kísérleti projektekből követett megközelítés a 2016-os éven alapult).

73. A globalizáció „nemzeti számlákra gyakorolt jelentős hatása” nem feltétlenül vezet a GNI torzulásához, amelyet fenntartások révén kell kezelni.

Az eddig – például a multinacionális vállalatokra vonatkozó GNI kísérleti projekt keretében – elvégzett munka alapján nincs bizonyíték a GNI jelentős torzulására, mivel előfordulhat, hogy ezeket a kérdéseket nem kezelik megfelelően a nemzeti számlákban.

Meg kell jegyezni, hogy magát az „írországi esetet” a fogalmi iránymutatásnak megfelelően kezelték (ami azt jelenti, hogy a létrehozott összeállítási rendszer megfelelően rögzítette és tükrözte a szóban forgó jelenség fennállását a GNI-adatokban).

Az egyik tagállam által 2021 szeptemberében továbbított fenntartásokkal kapcsolatos munka eredményeit illetően az Eurostat jelenleg elemzi a vonatkozó jelentéseket.

75. A Bizottság megismétli, hogy a globalizációval kapcsolatos fenntartás hatókörét és időtartamát a GNI-vel foglalkozó szakértői csoport ülésein alaposan megvitatták a tagállamokkal, és azok tükrözik az e megbeszélések során kifejtett véleményeket.

77. A Bizottság az összes ellenőrzést a terveknek megfelelően, azaz 2019 végéig befejezte. Franciaország esetében az ellenőrzéseket nem lehetett 2019 végéig befejezni, mivel a francia GNI-jegyzék nem állt rendelkezésre megfelelő minőségben, és továbbra is általános fenntartás vonatkozott rá. A francia GNI-jegyzéket 2020 márciusában továbbították, azt leellenőrizték, és az általános fenntartást 2021-ben visszavonták.

Az ellenőrzési ciklus befejezését követően érvényben lévő fenntartások tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy ez a GNI-ellenőrzési folyamat szokásos jellemzője.

83. A lényegességi küszöb tekintetében a GNI-bizottság jóváhagyta az Eurostat által 2014 októberében javasolt, a GNI 0,1 %-ának megfelelő lényegességi küszöböt. Amint azt a Számvevőszék által a nemzeti statisztikai hivatalok körében végzett felmérés is megerősíti (lásd: 86. bekezdés), ezt a küszöbértéket a tagállamok nagy többsége megfelelőnek tartja.

85. Amint azt a lényegességi küszöbről szóló keretdokumentum (GNIC/283) 5. pontja említi: „A küszöbértéket elvben értéként vagy százalékban is meg lehet határozni. A két lehetőség közül az Eurostat egyértelműen a százalékos arányt részesíti előnyben, mivel egy érték alkalmazása a kisebb országok esetében szinte minden kérdés tekintetében ahhoz a következtetéshez vezethet, hogy az adott kérdés hatása a GNI-re jelentéktelen”.

89. A nemzeti statisztikai hivatalok a GNI-jegyzékeiket az Eurostat által készített és a GNI-szakértői csoport által jóváhagyott keretdokumentumok egyike, a GNI-jegyzékre vonatkozó útmutató alapján készítették el. A tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy élnek-e azzal a lehetőséggel, hogy az útmutatóban meghatározott feltételek mellett kihagyják egy adott tétel leírását.

90. A nemzeti statisztikai hivatalokhoz intézett kérdések megfogalmazásakor az Eurostat szakreferensei a GNI-jegyzéket értékelő kérdőívet (GIAQ) követték, amely az Eurostat által készített és a GNI-vel foglalkozó szakértői csoport által jóváhagyott keretdokumentumok egyike.

91. „Az ellenőrzési megközelítés áttekintése” című dokumentummal (GNIC 332) összhangban az intézkedési pontok és fenntartások meghatározásának gyakorlata a következő volt: amennyiben bizonyíték állt rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az azonosított hiányosság lehetséges hatása a lényegességi küszöb alatt volt, e hiányossággal kapcsolatban nem határoztak meg intézkedési pontot vagy fenntartást. Az Eurostat a 2016–2019-es GNI-ellenőrzési ciklus során ezt a gyakorlatot követte valamennyi fő ellenőrzési eszközében (a GNI-jegyzék értékelési kérdőíve, tájékoztató látogatások, közvetlen ellenőrzések, országok közötti összehasonlítások).

A legtöbb intézkedési pont esetében nem állt rendelkezésre becslés a szóban forgó kérdés GNI-re gyakorolt lehetséges hatásáról, ami azt jelenti, hogy nem lehetett kizárni a lényeges hatást.

A Bizottság úgy véli, hogy a tagállamok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy információt szolgáltatassanak arról, hogy egy adott kérdés hatása lényegesnek minősül-e. Az, hogy intézkedési pontok meghatározására került sor azt jelentette, hogy nem állt rendelkezésre teljes körű bizonyíték arra vonatkozóan, hogy egy adott kérdés hatása nem éri el a lényegességi küszöböt.

Egy olyan meglévő intézkedési pont vagy GNI-fenntartás, amelynek GNI-re gyakorolt (lehetséges) hatása a meghatározásuk időpontjában nem volt ismert, megszüntethető, ha bizonyítékot szolgáltattak a lényegességi küszöb el nemérésére.

92. A Bizottság megjegyzi, hogy a Számvevőszék 92. bekezdésben ismertetett elemzésének eredményei azt jelentik, hogy a vizsgált intézkedési pontok 25 %-a esetében, ahol az országok által jelzett kezdeti hatást nem tekintették lényegesnek, a végső hatás lényegesnek bizonyult.

93. A Bizottság megismétli azon álláspontját, hogy a lényegességi küszöb alkalmazására a 2016–2019-es GNI-ellenőrzési ciklus során került sor, többek között az ellenőrzés korai szakaszában, azokban az esetekben, amikor a teljes körű bizonyíték azonnal rendelkezésre állt.

94. Amikor az Eurostat és az érintett tagállam megállapodott egy „A” típusú intézkedési pontról, szükség volt a módszertan lehetséges javítására. Egy ilyen megállapodás megkötésekor a tagállamok általában nem tudtak teljes körű bizonyítékot szolgáltatni a szóban forgó kérdések lényegességének kizárására, vagy előnyben részesítették először a vonatkozó módszertan tisztázását.

A GNI-ellenőrzéssel összefüggésben (az ellenőrzési folyamat bármely szakaszában) a tagállamok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy bizonyítékot szolgáltatassanak és igazolják, hogy egy adott kérdés nem lényeges. Ennek alapján az Eurostat értékeli a bizonyítékok megalapozottságát. A 2016–2019-es GNI-ellenőrzési ciklus során, amikor a tagállamok teljes mértékben bizonyították, hogy a hiányosság hatása nem volt lényeges, nem fogalmaztak meg intézkedési pontokat vagy fenntartásokat.

95. 2014-ben bevezették az új számviteli standardot, az ESA 2010-et a tagállamok nemzeti számláiba. Ezért a 2016–2019-es ciklus különösen nagy kihívást jelentett, és számos új elemet tartalmazott, mint például a kockázatértékelést, egyes horizontális kérdések országok közötti elemzését, a közvetlen ellenőrzések fokozott alkalmazását stb. Ez a fokozott vizsgálat számos intézkedési pontot és fenntartást, és mind az Eurostat, mind az országok számára magas munkaterhet eredményezett. [A Bizottság véleménye szerint ez az erőfeszítés szükséges volt a GNI-ellenőrzési folyamat végső céljának eléréséhez, azaz ahhoz, hogy észszerű bizonyosságot lehessen nyújtani a GNI-alapú saját forrásokkal kapcsolatos adatok minőségéről.]

96. Az Eurostat fenntartásokkal kapcsolatos adatbázisa – amennyiben rendelkezésre áll – a fenntartások GNI-re gyakorolt hatásának/potenciális hatásának hozzávetőleges értékelését tartalmazza. A GNI-re és összetevőire gyakorolt pontos végső hatás a fenntartásokkal érintett évekre vonatkozó fenntartások feloldásáról szóló szakmai vélemény részét képezi. A legtöbb esetben a fenntartás megfogalmazásakor nem állnak rendelkezésre részletes információk a GNI-re gyakorolt hatásról, az országok fenntartásokkal kapcsolatos fájljait/adatbázisait folyamatosan frissítik, a végső hatást pedig a szakmai vélemény rögzíti.

Az Eurostat azonban lépéseket tett annak érdekében, hogy megkönnyítse a 2020–2024-es ciklus során alkalmazott és kezelt intézkedési pontok és fenntartások GNI-re gyakorolt hatásának áttekintését.

97. Az elemzett intézkedési pontokból eredő fenntartások nagy száma (130 intézkedési pontból 24) azt jelenti, hogy a hat ország esetében elemzett intézkedési pontok által lefedett kérdések végső átlagos/medián/maximális hatása nagy valószínűséggel magasabb lesz (és a hatás nélküli pontok aránya alacsonyabb lesz). Megalapozott az a feltételezés, hogy a fenntartásokká átalakított pontok összetettebb és/vagy nagyobb kérdéseket érintenek, mint a kezelhető és lezárható pontok, és ezért nagyobb léptékű felülvizsgálatokhoz vezetnek.

99. Az ellenőrzés idején a fenntartásoknak csak kis részét oldották fel. A még függőben lévő fenntartások nagy száma azt jelenti, hogy a fenntartások által érintett kérdések végső átlagos/medián/maximális hatása valószínűleg még magasabb lesz (a hatás nélküli fenntartások aránya pedig alacsonyabb). Megalapozott az a feltételezés, hogy a még függőben lévő fenntartások összetettebb és/vagy nagyobb kérdéseket érintenek, mint azok, amelyek gyorsan kezelhetők és lezárhatók, és ezért nagyobb mértékű felülvizsgálatokhoz vezethetnek.

102. A Bizottság hangsúlyozni kívánja, hogy a GNI-ellenőrzés rendkívül összetett folyamat, és dokumentációja ezt az összetettséget tükrözi. Az Eurostat e folyamat dokumentációs szabványait a GNI-bizottság által jóváhagyott „Dokumentációs iránymutatás (GNIC/335)” című dokumentumban határozta meg azzal a céllal, hogy megfelelően dokumentálja az ellenőrzés egyes szakaszait. A Bizottság úgy véli, hogy a dokumentáció ismert összetettsége ellenére az erre vonatkozó iránymutatásokat követték, és azok jól szolgálták célját (pl. a működés folyamatosságának biztosítása és annak lehetővé tétele, hogy a vezetőség betölthesse felügyeleti szerepét).

104. Az Eurostat lépéseket tett annak érdekében, hogy tovább javítsa és egységesítse a GNI-ellenőrzési munka dokumentációját a 2020–2024-es ciklusban (pl. a dokumentációs iránymutatások felülvizsgálatával, a GIAQ kitöltésére vonatkozó utasítások kiegészítésével, a naplófájlok egységes sablonjának kidolgozásával a dokumentáció homogenitásának további növelése érdekében, az intézkedési pontokra, fenntartásokra, a nyomon követés szempontjából nem lényeges kérdésekre vonatkozó információknak a naplófájlokba történő integrálásával, beleértve a GNI-re gyakorolt hatásokat stb.)

KÖVETKEZTETÉSEK (105–109. bekezdés)

106. A Bizottság úgy véli, hogy összességében az egyes országokban végzett ellenőrzések sorrendjét és hatókörét a kockázatértékelés eredményei alapján rangsorolták, és a transzverzális kérdésekkel kapcsolatos munka egyértelműen tükrözte a vonatkozó rangsorolási eljárás eredményeit (lásd még a 44–48., 50., 51. és 53. bekezdésre adott válaszokat).

Az egyes közvetlen ellenőrzési területek kiválasztása az alkalmazott kockázatértékelésen, az adott ország szakreferensének kvalitatív véleményén és a GNI-csoport csoportvezetőjével folytatott konzultáción alapult a vonatkozó keretdokumentumoknak megfelelően. A Bizottság úgy véli, hogy a GNI-ellenőrzési folyamat dokumentációja e tekintetben már igen átfogó (lásd még az 56. bekezdésre adott válaszokat).

A 2016–2019-es ellenőrzési ciklus során ugyan nem határozták meg hivatalosan az intézkedési pontok prioritási szintjeit (az „A” és a „B” típusú intézkedési pontok közötti különbségtételen kívül), az egyes pontokra vonatkozó különböző határidők megállapításával – a tagállamok és az Eurostat egyetértésével – sor került az intézkedési pontokkal kapcsolatos feladatok rangsorolására. Ez a megállapodás tartalmazott egy betartandó határidőt, amely *de facto* rangsorolja az intézkedési pontokat, figyelembe véve számos tényezőt, például a statisztikai források rendelkezésre állását, a szóban forgó kérdések összetettségét, a felülvizsgálatokat, az ütemterveket, a terheket és a munkaterhet stb. (lásd még az 58. és 59. bekezdésre adott válaszokat).

1. ajánlás – A nagy kockázatú kérdések jobb rangsorolása

A Bizottság elfogadja az 1. ajánlás a) pontját.

A Bizottság elfogadja az 1. ajánlás b) pontját. A Bizottság a Számvevőszék ajánlásaival összhangban törekedni fog a jövőbeli GNI-ciklusok további rangsorolására és észszerűsítésére.

A Bizottság elfogadja az 1. ajánlás c) pontját. A Bizottság továbbra is nyomon követi és javítani fogja a közvetlen ellenőrzésre kiválasztott területek dokumentálását, figyelembe véve a Számvevőszék dokumentációval kapcsolatos ajánlását is.

A Bizottság elfogadja az 1. ajánlás d) pontját. A Bizottság a tagállamokkal együttműködve meg fogja vizsgálni, hogy miként lehetne tovább javítani az intézkedési pontokkal kapcsolatos feladatok rangsorolását.

107. A Bizottság megjegyzi, hogy az országok elégedettek a transzverzális kérdésekre vonatkozó Eurostat-iránymutatások megfelelőségével és időszerűségével, amint arról a Számvevőszék is beszámolt (lásd: 61. és 62. bekezdés).

Az Eurostat a tagállamokkal együtt jelentős erőfeszítéseket tett a globalizáció kérdésének kezelésére. A Bizottság úgy véli, hogy a Számvevőszék által a 69. bekezdésben említett valamennyi kezdeményezés kellő időben és megfelelő támogatást biztosított az országok számára ebben a kérdésben (lásd még a 66. és 67. bekezdésre adott válaszokat).

A globalizáció GNI-re gyakorolt hatását illetően a Bizottság úgy véli, hogy helyénvaló a globalizációval kapcsolatos fenntartást a 2018-tól kezdődő évekre alkalmazni. A Bizottság véleménye szerint a megközelítés és az időzítés, amelyet a nemzeti statisztikai hivatalokkal folytatott megbeszéléseken alaposan megvitattak, megalapozott és arányos; ezek az értékelt kockázatokon alapulnak, és teljes mértékben összhangban vannak a már összegyűjtött bizonyítékokkal. Az eddig – például a multinacionális vállalatokra vonatkozó GNI kísérleti projekt keretében – elvégzett munka alapján nincs bizonyíték a GNI jelentős torzulására, mivel előfordulhat, hogy ezeket a kérdéseket nem kezelik megfelelően a nemzeti számlákban (a multinacionális vállalatokra vonatkozó kísérleti projektekben követett megközelítés a 2016-os éven alapult).

2. ajánlás – Időszerű támogatás nyújtása a tagállamoknak és a fenntartások korlátozásának jobb indokolása

A Bizottság elfogadja a 2. ajánlás a) pontját. A Bizottság megjegyzi, hogy az országok elégedettek a nagy kockázatú kérdésekre vonatkozó Eurostat-iránymutatások megfelelőségével és időszerűségével, és törekedni fog arra, hogy a Számvevőszék ajánlásának figyelembevételével további támogatást nyújtson.

A Bizottság részben elfogadja a 2. ajánlás b) pontját. A Bizottság vállalja, hogy adott esetben megfelelően indokolja a jövőbeli fenntartások által érintett időszakokat. A Bizottság úgy véli, hogy a globalizációval kapcsolatos, a Számvevőszék ezen ajánlásának alapjául szolgáló fenntartás esetében megfelelő elemzésre és indoklásra került sor. Bár a Bizottság egyetért azzal, hogy a fenntartások által érintett időszakokat megfelelően indokolni kell, úgy véli, hogy ebben az összefüggésben (a globalizációval kapcsolatos kérdés említett esetéhez képest) még mélyrehatóbb elemzések elvégzése nem vezetne az erőforrások költséghatékony felhasználásához. A Bizottság ezért elutasítja az ajánlás e pontjának azon részét, amely ilyen hosszú távú elemzéseket szorgalmaz.

109. Az ellenőrzési ciklus befejezését követően érvényben lévő fenntartások tekintetében a Bizottság megjegyzi, hogy ez a GNI-ellenőrzési folyamat szokásos jellemzője.

Az Eurostat által végzett ellenőrzések körét a GNI-ellenőrzési modell határozta meg, amelyet a GNI-bizottsággal szoros együttműködésben alakítottak ki, és amelyet a GNI-bizottság jóváhagyott. A 2016–2019-es GNI-ciklusban az új nemzeti számviteli standard, az ESA 2010 végrehajtása miatt fokozott ellenőrzésre volt szükség.

A Bizottság elismeri, hogy a lényegességi küszöb GNI-ellenőrzés során történő alkalmazása korlátozott, mivel az azonosított hiányosságok GNI-re gyakorolt lehetséges hatása sok esetben még nem ismert azok azonosításakor.

3. ajánlás – Az ellenőrzési ciklus hatékonyságának javítása

A Bizottság elfogadja a 3. ajánlás a) pontját. A Bizottság megjegyzi, hogy a tagállamok a számvevőszéki felmérésben pozitív véleménnyel voltak a lényegességi küszöb jelenlegi szintjéről. Mindazonáltal a Bizottság a GNI-vel foglalkozó szakértői csoporttal szoros együttműködésben törekedni fog az ellenőrzési ciklus hatékonyságának további javítására azáltal, hogy elemzi a lényegességi küszöb jelenlegi szintjének megfelelőségét.

A Bizottság elfogadja a 3. ajánlás b) pontját. A Bizottság meg fogja vitatni a tagállamokkal, hogy a következő ciklusokban miként lehetne jobban integrálni a lényegesség elvét az ellenőrzési munkába.

A Bizottság elfogadja a 3. ajánlás c) pontját. Az Eurostat már tett néhány lépést annak érdekében, hogy a 2020–2024-es ciklusban javítsa és egységesítse a GNI-ellenőrzési munka dokumentálását, és a Számvevőszék által ajánlott irányba haladva elemezni fogja e tekintetben a további javítások lehetőségét.